

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛМ

2012 сыл
Кулун тутар
7 күнэ
Сэрэдэ № 31-32
(10624)

1935 сыл алтынны 5
күнгүр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Быыбар барыллаан түмүктэрэ

РОССИЯ, САХА СИРЭ УОННА НАМ УЛУУҤА - ПУТИНҤА!

Жириновский В.В.
ЛДПР

Зюганов Г.А.
КПРФ

Миронов С.М.
«Справедливая
Россия»

Прохоров М.Д.
Самовыдвижение

Путин В.В.
«Единая Россия»

РОССИЯ	6,37%	17,10%	3,74%	6,99%	64,72%
САХА СИРЭ	4,37%	14,40%	4,41%	6,49%	69,45%
НАМ УЛУУҤА	0,98%	13,55%	5,50%	5,14%	74,46%

Кулун тутар 4 күнүгэр дойдуну дьылдатан быһааран быыбар буолан, саҥа сокуонунан алта сылга Россия президени талыбыт. Маныха регионнар кимиэхэ төһө куолаһы биэрбиттэрин тэннээтэххэ, Путин национальнай республикаларга мунутуур көрдөрүүтэ — Чеченскэй республикаҕа 99,73 % уонна Тываҕа — 90,21 %, оттон саамай "кыра" бырыһыаны — 55,18 % Карелия биэрбит. Атын регионнарда Путинга саамай көхтөөхтүк Кемеровскэй уобалас быыбардааччылары 77,33 % куоластаабыттар, оттон Москваҕа саамай аҕыһа — 48,73 % биэрбиттэр.

Зюганов диэки төрөөбүт Орловскэй уобалаһын дыно-сэргэтэ саамай элбэхтик куоласты сатаабыттар — 28,88 %, саамай

аҕыһа куолаһы киниэхэ чеченэр биэрбиттэр — 0,04 % (Чечня Путинтан ураты барыларын саамай аҕыһа куолаһы, Кавказ республикаларын биэр хартына диэххэ сөп).

Прохоров диэки саамай элбэх: Карелия 12,36 %, Калининград уобалаһа 12,76 %, уонна Россия тас өттүгэр куоластааччылар — 16,21 %. Жириновскэйга саамай элбэх куоластааччы: Магадан — 9,18 %, оттон Мироновка: Новгородскэй уобалас — 7,01 %.

Оттон Саха сирин улуустарынан ким төһөнү ылбытын эрийдистээтэххэ, Путинга саамай элбэх куолаһы чурапчылар — 83,86 %, оттон саамай аҕыһа нерюнтрилар — 62,96 % биэрбиттэр. Зюгановка саамай элбэх куолаһы — Аллайыаха улууһунгар

(18,83 %), саамай аҕыһа — Орто Халымаҕа (7,4 %). Прохоров диэки: Дьокуускай — 9,76 % саамай элбэх, Өлөөн — 2,2 % саамай аҕыһа. Миронов диэки: Бүлүү саамай элбэх куоластаах — 6,01 %, саамай аҕыһа Өлүөхүмэҕэ — 2,82 %. Жириновскэйга: саамай элбэҕи Алдан — 8,76 %, саамай аҕыһа Чурапчы — 0,88 % биэрбит.

Бу матырыяал бэчээттэнэн тахсарыгар сыһыаралар көрдөрүүлэр кыратык уларыһыан сөп ээрэри, норуот баһыйар өттүн итэҕэлин ылан, Владимир Путин өссө төгүл президенинэн талыллыбытын ким да саарбахтаабат.

Бэлэмнээтэ
Л. НОВГОРОВОДА

РФ Президени быыбарыгар биһиги улууспут үрдүк көрдөрүүнү ситистэ. Испииһэккэ кирибитинэн барыта 13028 быыбардааччы баар. Быыбарга кыттыгыта 100%-ны ситиһэн саамай үрдүк көрдөрүүлэри ситиспит нэһиликтэринэн буолаллар: Никольскэй, Кыһыл Дэрэбинэ, Фрунзе. 90%-тан таһаардылар: Үөдэй (94,52%), Партизан (92,62%), Таастаах (94,93%), Салбаҥ (97,16%), Искра (96,15%), 2 Хомустаах (96,92%), Кириэс-Кытыл (90,57%), Хатын Арыы (93,76%), Аппааны (90,77%), Бөтүг (97,79%), Түбэ (95,24%), Көбөкөн (96,46%). Саамай кыра

бырыһаннаах Нам селотун Набережнай участкаҕа — 73,98%. Ити курдук Нам улууһа быыбарга кыттыгыта үрдүк буолла, кыттыгыты бырыһыана — 86,45.

Аны кандидаттарга хайдах куоластаатыбыт дири буоллаха, Владимир Путинга саамай элбэх киһи Педучилище участкаҕа тахсыбыт — 557 куолаһа. Үһүс миэстэҕэ тахсыбыт Үөдэй нэһилиэгин участкаҕар В. Путинга 492 киһи быыбардаабыт. Төрдүс миэстэҕэ Нам с. Строительнай участкаҕа тахсыбыт — 488 киһи. Генна-

дий Зюгановка саамай элбэх киһи Госстрах участкаҕар быыбардаабыт — 168. Владимир Жириновскэйга саамай элбэх киһи — 10 Бөтүгнэ быыбардаабыт. Сергей Мироновка улуус үрдүнэн саамай элбэх куолаһы Педучилищеҕа биэрбиттэр — 59. Оттон Михаил Прохоровка саамай элбэх куолаһы Педучилищеҕа биэрбиттэр — 64. Бары кандидаттарга хас участкаҕа барытыгар кэриэтэ куолаһы биэрбиттэр, арай В. Жириновскэй Маймаҕа, Түбэ уонна Арбынҕа биир да куолаһы ылбатах.

устартан кэлбит киһи биһиэхэ быыбардаан үөрэн бардылар. Ол да буоллар улахан суолталаах быыбарга наадыйбат дьон бааллар. Ол курдук, Нам с. биер оскуолатын учуутала кэлэн баран кыһыран быыбардаабакка баран хаалла.

Түмүккэ, В. Жириновскэйга 3 киһи, Г. Зюгановка 130 киһи, С. Мироновка 43 киһи, М. Прохоровка 53 киһи, В. Путинга 488 киһи быыбардаан биһиги участкаҕыгар В. Путин кыайда. 4 дьингэ суох бюллетень баара дьон билигин даҕаны ситэ үөрэнэ илигин туоһулаата. Ол курдук, бюллетенгэ биер эрэ бэлиэ туруохтааһын кандидаттарга барыларын бэлиэ туруорбуттар да бааллар. Ити курдук үлэлээн үрдүк көрдөрүүнү ситиһэн дьэбитигэр түүн тарҕастыбыт. «Бастыг участка» диэн конкурса кытаарыбыт барытын хаартыскаҕа түһэрдибит.

В. РЫКУНОВА

Быыбартан репортаж

351 №-дээх Строительнай участкаҕа 806 быыбардааччы баар. Улахан быыбар суолтатын өйдөөн бу күн дьон кэлиитэ үчүгэй буолла. Ол курдук барсыарда 9 ч. 48 мүн. киһи быыбарды кэлэн бырыһыан 5,95-кэ тэннэстэ, 10 ч. 136 киһи кэллэ, бырыһыан 16,8-ка тэннэстэ. Ити курдук эбиллэн-эбиллэн киһи 19 ч. 30 мүн. 620 киһи кэлэн бырыһыан 77-дэ тэннэстэ. Чаас агарын иһигэр өссө эбии дьон кэлэн уонна көһөн барыт дьону испииһэктэн таһаары түмүгэр биһиги участкаҕыгар үрдүк көрдөрүүнү — 80,65% быыбарга кыттыгыны ситистэ.

Саамай бастакы кэлбит быыбардааччыга бэлэх биэрдибит. Бэлэҕи наблюдатель быһытынан кэлбит В.В. Прокопьева ылла. Маны таһынан 18 саастарын туолбут аан бастаан быыбардыр 2 оҕо Наммила Петрова уонна Мария Новикова блокнот, уруучка биэрдибит. Дьингэр, биһиги

участакпытыгар аан бастаан быыбардыр 4 оҕо баар этэ, иккитэ кэлбэтэх.

35 киһи быыбарга кыайан кэлбэт буолан дьээлэригэр

КӨРДӨРҮҮБҮТ ҮРДҮК БУОЛЛА

ыңыран быыбардаатылар. 7 киһи өкрепительнайын быыбардаата. Быйыл кэлбит дьону барыларын, кими да үүрбэккэ быыбардаттын диэн установка кэлбитэ. Ол быһытынан 40 атын нэһиликтэртэн, атын улу-

БЭҔЭҔЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын мунһабыттан бэлиэтээһиннэр

Ис дьыала отделын начальнига Р.А. Седалищев иһитиннэрбитинэн сотрудниктар быыбарга бары актыыбынайдык үлэлээбиттэр.

Быыбар учаастактарыгар туруоруллубут веб-камералары харайыһыны, демонтажтааһыны быыбарынан дьарыктанар улуус баһылыгын солбуйааччы С.П. Ядрихинскэйга, «Сахателеком» тэрилтэҕэ соруудахтаатылар.

Ааспыт нэдиэлэҕэ баһаарынай сулууспа, ОГПН салааларынан туох да быһылаан тахсыбатах.

«Роспотребнадзор» иһитиннэрбитинэн ааспыт нэдиэлэҕэ ОРВИ ыарыһаһынах.

Кулун тутар 6 күнүгэр быыбар түмүгүн таһаары буолуоҕа.

Манна быыбарга актыыбынайдык кыттыгыт, үлэлээбит дьон бэлиэтэниэхтэрэ.

«Намкоммунтеплоэнерго» ААО генеральнай директорун солбуйааччы Е.И. Николаева иһитиннэрбитинэн коммунальнай өнгө иһин төлөбүрдэр ааспыт сыллаарыны кытта тэннээтэххэ кэмигэр оноһуллубуттар.

Нам улууһун ис дьыалатын отдела уонна баһаарынай сулууспа этэрэтэ быыбарга үчүгэйдик үлэлээбиттэрин иһин ис дьыала отделын министерствотыгар уонна республикатааҕы баһаарынай сулууспа управлениетыгар Махтал суруктары ытарга улуус баһылыга А.И. Ильин соруудахтаата.

Бэлиэтэнэ В. РЫКУНОВА

ҮРДҮК КӨРДӨРҮҮНҮ СИТИСТИБИТ

Кулун тутар 4 күнүгэр ытыллыбыт РФ Президени быыбарыгар актыыбынайдык кыттыгыты бары быыбардааччыларга, кандидат Владимир Путини өйөөбүт бары дьонго, агитационнай үлэтигэр сүрүн күүс буолбут бары агитатордарбытыгар, улуус бары общественнай уонна муниципальнай тэрилтэлэригэр быыбарга актыыбынай кыттыгыт уонна В. Путини өйөөбүккүт иһин истин махталгытын тиэрдибит.

Биһиги улууспут быыбарга 86,45% кыттан олоххо актыыбынай позициялаахпы-

тын, сомозолоһуулаахпытын, түмсүүлээхпитин көрдөрдүбүт. Биер саамай достойнай кандидаты В.В. Путины талан, киниэхэ 74,46% биэрэн республикабыт инники олоһун сайдытытын түстэтибит.

Баһарабыт эһиэхэ ханнык да түгэнгэ самныбат санааны, үлэтитигэр, олоххутугар үтүмөн ситиһиилэри, дьэ кэргэнгитигэр дьолу-соргуну!

А.И. ИЛЬИН,
«Нам улууһа» МТ баһылыга
Н.В. СЛЕПЦОВ,
В. Путины өйүүр көвүлүүр
бөлөх салайааччыта

ДОРОГИЕ ЗЕМЛЯЧКИ — ЖИТЕЛЬНИЦЫ НАМСКОГО УЛУСА!

Примите сердечные поздравления с Международным женским днем 8 Марта!

Во все времена именно женщина — мать, женщина — труженица является источником доброты и душевного тепла, благополучия и мира. Разрешите в этот праздничный день выразить вам свое искреннее уважение и признательность. Вы вносите неоценимый вклад в развитие нашего родного улуса, ответственно работая во всех сферах: образовании, здравоохранении, культуре, сельском хозяйстве, предпринимательстве и других. Вы щедро дарите свою заботу родным, оберегаете от невзгод и жизненных проблем, создаете домашний уют, поддерживаете нас в трудную минуту. Ваша неиссякаемая энергия и материнская любовь направлены на воспитание детей, обеспечение согласия и благополучия в доме, укрепление традиционных устоев семьи и сохранение духовных ценностей.

Пусть в ваших семьях всегда царят любовь и взаимопонимание, не покидает уверенность в завтрашнем дне, осуществятся самые светлые надежды и ожидания! Доброго вам здоровья, счастья и благополучия, удачи во всех делах и праздничного весеннего настроения!

Ньургун ТИМОФЕЕВ,
народный депутат Республики Саха (Якутия)

КҮНДҮ БИИР ДОЙДУЛААХТАРЫМ, НАМ УЛУУҤУН КЭРЭ АҢАРДАРА!

Эһигини сааскы маннайгы сылааһы-сырдыгы аан бастаан аҕалар, үтүө санааны уонна таптала бэлэхтиир кэрэ аҥардарыт күнүнэн эбэрдэлиибин! Былыр даҕаны, быйыл даҕаны омуқ дьыллатын көмүскээччинэн уонна төрүттээччинэн киһи-аймах кэрэ аҥара буолар. Ол да иһин биһиги омуқпугар саха кыыс танараалаах дьон өйдөбүл былыр-былыргыттан баар. Оччоттон баччаҕа дылы туох-баар олохпуну ыарахана дьахтар чараас санныгар сүктэриллэн кэллэ. Эһиги тулуургутунан, эһиги дьулуургутунан олох сайдыы суолугар үктөнөр. Бүгүн саҥа үйэҕэ саха дьахтара олох инники күөнүгэр сылдыар. Олохпуну бары ымпыктарын-чымпыктарын быһаарааччынан уонна сөптөөх суолу ыйааччынан биһиги кэрэ аҥардарыт буолаллар.

Мин баһарабын эһиэхэ барыгытыгар, күндү ийэлэригэр, эбэлэригэр сир үрдүгэр баар бары үтүөнү, кэрэни, тус олоххутугар дьолу, таптала уонна чэгиэн доруобуйаны!

Николай РУМЯНЦЕВ,
Саха республикатын народнай депутата

**Үчүгэйи үтүктүүххэ,
үксэтиэххэ, үөдүтүүххэ**

Ол курдук Л.П. Решетникова бары өтүнэн дьобурдаах, үлөһит үтүөтэ, дьонно-сэргэвэ элэксэй майгылаах буолан үтүө сүбэһит, ылсыбытын тийһээр тириэрдэр, бастыг хаһаайка. Общественнай үлэтин сүрүн хайысхата – оҕуруот аһын үүннэри, дьэ кэргэн экономикатын сайыннары буолар. Удуустаабы дьахтар сэйиэтин иһинэн „Тизргэн“ оҕуруотчуттар хамсааһынарнын тэрийсэн улууска олоор кэрэ аңардарга күүс-көмө, сүбэһит буолаллар. Лариса Петровна оҕуруоту, үүнээйини үүннэри эйгэтин баһылаат бэйэтигэр бүк сыгыбарбакка, ылбыт сатабылын дьонно тарҕатар. Ылбыт уопуту дьонно-сэргэвэ тарҕаты манан дьыала буолбатах, сатыыр эрэ барыта тарҕапат дьарыга. Кини үтүө үгэһигэр үөрэнэн, кини ньыматын баһылаан, оҕуруот араас көрүнгүн олоордооччулар, туйах хатарааччылар аһыаҕа суохтар. Маны таһынан, „Энсиэли“ хаһыакка общественной корреспондент быһытынан үгүс ыстагылар бэчээттэтэр. Саас, күһүн ытытылар дьаарбанкаларга өрүү кыттар. Үүннэрбит расадаларын дьон аһыах чаас иһигэр хамаараткы ылар, сылын айы саакас оңорооччу үксүү турар. Общественнай үлэтин араас сертификаттар, грамоталар, махтал суруктар туоһулулар.

Мантан саас оҕуруотчуттар тиргиллэллэрэ үксүүр. Оттон эдэр хаһаайкалар араас сүбэ көрдөөн төлөпүн үрдүгэр түһэбит, төбөбүтүн сыннабыт. Онон уопуттаах киһи сүбэтин ааһарыбыт.

- Лариса Петровна, үлэн туһунан сырдаткын дуо?

- Оҕуруотчут буоларым быһытынан үлэм-хамнаһым олунньу ыйтан саҕаланар. Эр-

ДЫН КЭРГЭН ЭКОНОМИКАТА САЙДАРЫН ТУГУГАР

(Интервью)

Бүгүн кэпсиир геройум общественной олоххо көхтөөх, туох да үбү эрэйбэккэ олоххо көрбүт, бил-бит, туһаммыт уопутун улууспут нэһиликтэригэр киэнник тарҕатар. Олоҕун обществоҕа анаабыт дьоннортон биридэтэрэ - Лариса Петровна Решетникова буолар. Кини 1952 с. Мэңэ-Хагалас оройуонугар Хорообут нэһилиэгэр күн сири көрбүтэ. Оскуола кэнниттэн киномеханик идэтин баһылаат бастакы үлэтин Уус-Алдан оройуонугар саҕалаабыта. 1975 с. Нам улуугу кэлэн „Солнышко“ детсадка иитээчи көмөлөһөөччүтүнэн, иитээчинэн 1992 с. диэри таһаарылаахтык үлэлээбитэ. Ити кэмтэн доруобуйатынан инбэлиэккэ тахсан, санаатын түһэрбэккэ улуус киинин общественной олоҕор көхтөөхтүк кыттыбыта. Ис-иһиттэн актыбынай позициялаах буолан, тэрээһинтэн тэрээһиннэр киини бэйэтин „эскирэтэллэр“.

дэттэн былааннаан саҕалыбын. Хас биридди оҕуруот аһын бэйэм оҕуруоппар олордон, кэргэн үүннэрэн баран араас таһымнаах сүбэлэри биэрэбин. Ол курдук, хайдах олордорго, көрөргө-харайарга, ый халандаарын таба туһанарга, натуральной соктары, эмтээх оттору, настойдары, күһүнгү хаһаас, дьыбэ үүнэр эмтээх сибэккилэри, сизэмни обработкалааһын (эмтээһин) хайысхаларга сүбэлэри биэрэбин. Маны таһынан, оҕуруотчуттар саас, күһүн наһаа элбэх боппуруостал буолааччылар, онон „Суһал көмө - 03“ курдук көмөлөһөбүн, эһиэти тутта биэрэбин.

- Ааспыт сылга төһө оҕуруот аһын олортун, дьыбэр төһө үүнээйи арааһа баарый?

- Сылын айы олордор үүнээйим арааһа элбээн иһэр. Биэр үксүн водопровод ситимэ биһиги энгэр суох буолан, сүрүн кыһалдам - уу. Водопровод кириэрин эрэн кэтэһэбин, санаабын түһэрбэккэ оҕуруоппун бэрийэбин. Былырын 114 араас оҕуруот аһын көрүнгүн олордубутум (сибэккилэри, мастары аахпакка). Үүнээйилэрим рекорд олохтууллар. Саамай улахан биэр помидор ыйааһына 800-900 гр. буолбута, баклажан киилэ аңарыттан ордуубута,

кабачоктар 5 киилэҕэ тийэ улааппыта. Хортуоппуйбар 1 киилэлээхтэр баалар. Саамай интэриэһинэй үүнээйилэртэн арбуз, дыня, физалис, санберри, шпинат-малина, дьэдьэн, мастартан черемуха, акация о.д.а. араас көрүнгүрүн олордубун. Онон мээһэ ыраах барбаккабын, олбуорум иһиттэн настойдары, оҕуруот аһыттан араас соктары, барыанналары оңоробун.

- Кулун тутар ыйга тугу олордуюхха сөбүй? Хайдах?

- Саха сири усулуобуйатыгар сөп түбэһиннэрэн перец, баклажан, помидор уонна сайынгы сибэккилэр расадаларын хоңуктары көрөн олордуюхха сөп. Холубура, баклажан, перец, помидор сизмэлэрэ хайаан да эмтэниллэр. Эмтээһин бастаан марганцовкалаах (сырдык) ууга 20 мүнүүтэ сыгыра түһэбит. Оттон таһааран ыраас ууга сайынылар. Ити кэннэ 12 чаас устата 1 литэрэ ууга 1 ост. нь. „Идеал“ уоҕурдуга сытар. Оттон 1 литэрэ 1 ост. нь. мас күлүгэр 12 чаас сыгырабыт. 100 гр. ууга 2 хаапыла „Эпини“ кутабыт, манна 4 чаас сытар. Эмтиир уу сылааһа 25-28 кыраадыс буолуохтаах, маннык кыағы биэрэр, аһын үүнүүтэ үрдүүрүгэр көмөлөөх буолар. Манна суруллубут эмтээһинтэн

1-3 көрүнгүн туттуоххутун сөп. Оттон Е1 (гибрид сизмэтэ) эмтэниллэбэт, сизмэтин сиигирдэн баран олордон кэбиһиллэр.

- Хортуоппуй олордую сана ньыматын билиһиннэриң дуо?

- „Плоскорез Фокина“ ньыматынан үһүс сылын олордубун. Бу туһунан „Энсиэли“ хаһыакка ыам ыйын 21 күнүгэр 2011с. тахсыбыта. Үүнүүтэ эрдэ ситэр уонна сыыс от үүммэт. Бу ньыманан ханнык баҕарар хортуоппуй олордуюхха сөп. Отунан уонна опилканан сабыллар буолан сиигин тутар. Плоскорез көмөтүнэн хортуоппуй олордор кирээдэ оңоробут. Хаамар сирбит 70 см, хортуоппуй олодор сирэ икки арда 30 см эбэтэр 40 см буолар. Хортуоппуй олодор сириң плоскорез көмөтүнэн уһун сурбурхайгына ханааба оңоробут. Бэлэм ханаабаҕа хортуоппуй расадаларын олордубут, икки өттүттэн кэтит кирээдэ курдук көбүтэн, көмөн биэрэбит. Хортуоппуй олодорон баран, бөлмнээбит оппунан сабан биэрэбит, күн сырдыгын батыһан үүнүн дьон 5 см көстөргына, сир сиигин туттун дьон отунан сабабыт. „Плоскорез Фокина“ сири 5 см алдыгынан сөп, бу инструмент үлэлииргэ табыгастаах, сааһырыт, ыалдыар дьон төңкөйбөккө үлэлииллэригэр

табыгастаах. Сайын устата үстэ буорун көбүтэн, көмөн биэрэбит. Онон трактора, күрдьэвэ, тээпкэтэ суох хортуоппуйу маннык ньыманан олодор санаалаахпын.

- Хортуоппуйтан, перецтэн, баклажантан барыанна оңорор дьэн истибитим. Бу туһунан кэпсиң дуо?

- Хортуоппуй барыаннатын оңорорго киилэ аңаара хортуоппуй, 0,5 кг саахар, ч.нь. аңаара лимон кислотата, быһах төбөтүгэр ванилин кутуоххутун сөп. Оңоһуута: хортуоппуйу кубыгынан кырагына быһан баран, көрөн туран оргуйбут ууга 1-2 мүнүүтэ тэптэрэн ылабыт. Сааһы сироп оңоробут, кыратык уулуубут. Сироп оргуйбутун кэннэ хортуоппуйбутун кутабыт, 30-40 мүнүүтэ кыра уокка буһарабыт. Бүтэһигэр лимон кислотата, ванилин кутуллар. Минныгэс перец, баклажан, оҕурсу барыанналарга эмиэ бу курдук оңоһуллар.

- Лариса Петровна, сүбэн иһин эйиэхэ махтанабыт, эдэр хаһаайкалар өрүү сүбэлэтэ турдунар. Дьэ кэргэн экономика сайдарыгар ытар үлэн ситиһиллэнэн истин!

Кэспэтэ М. ПЕТРОВА

Оҕуруотчуттарга сүбэлэр

Дьэдьэни олодорго олунньу ыйга табыгастаах күннэр 2-3, 9-12, 29, кулун тутарга 3-4, 9-10

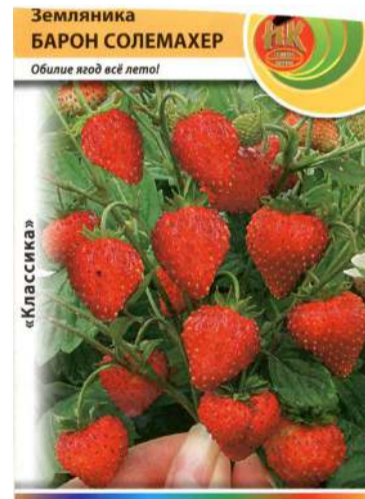
ДЬЭДЬЭНИ СИЭМЭНЭН ОЛОРДУУ

буолаллар. Хойутаабыһыт дьэн сана аллайыам эрэ кэрэх Л.П. Решетникова «кулун тутар 28-29 күннэригэр олордуюхха сөп» дьэн санаабын көтөхтө. Кини дьэдьэни бу курдук үүннэрэрин кэспэтэ.

- Дьэдьэн сизмэтин атыылаһан баран, тымныыны тулуйдун дьэн холодильник хармааныгар угабыт. Дьэдьэни бэлэм буорго, сылаас уунан сиигирдэн баран сизмэтин ыһабыт. Сизмэ буорго сыһыннын дьэн кыратык буоругар баттаан биэрэбит, эбэтэр сизмэ үрдүгэр хаар кутан биэрэбит. Хаара уулуннаһына сылаас сиргэ +24-25 сылаас буоллаһына, сизмэ түргэнник тахсыаҕа. 5-7 хонугунан расада үүнэн тахсыаҕа, сабыллыбыт пленкатын устубаппыт, иһит анна дьөлөһөстөөх буолуохтаах, анныгар поддон уурабыт, ол иһиппитигэр сылаас уу кутабыт. Расада 3-5 см буолаһына, салгын киллэрэр сыалтан кыратык аһан биэрэбит, кизһэ сабабыт. Иккис күнүгэр эмиэ хатылыбыт. Үһүс күн пленканы ылабыт, сыһыа сырдык сиргэ таһаарабыт. Дьэдьэн сизмэтэ бытааннык 15-30 күнүнэн тахсар. 2-3 сибирдэхтэннэһинэ тустуспа иһиттэргэ көһөрүллэр. Нэдиэлэҕэ биридэ эһи аһаты оңоһуллар (сырдык өңнөөх марганцовкалаах гуматынан).

Сааскы хаһы ааспытын кэннэ дьэдьэни олохтоох сиригэр олордуллар, буорун эрдэттэн бэлэмниир наада. Буор көпсөркөй, кумахтаах, опилкалаах буолара үчүгэй. 1 кв. м 2 ост. нь супер-

фосфат, мас күлэ кутуллар, мас күлэ буор туһунан аччатар. Элбэх микроэлеменаах. Дьэдьэни икки эрээтинэн, саахыматты бэйэ-бэйэтигэр 30 см тэйиччи олордуллар.

Буорун бэлэмнээн баран, хара агрилынан сабыллар, кытыгытын буорунаан көмүллэр. Расадаҕа сөп түбэхтүр курдук быһыы оңоһуллар, оно уу кутан баран олордуллар. Дьэдьэн үрдүнэн эмиэ хара агрилынан сабыллар. Оччоҕо ыарыттыбат, сылаас буолан силиһэ буору булан үүммүгүнэн барар. маннык олордуга сыыс от үүммэт. Олордон баран икки нэдиэлэ буолан баран, эһи аһаты оңоһуллар. Сайын устата иккитэ мас күлүнэн „аһатабыт“. 10 л. ууга 1 ост. нь. мас күлэ. Саҕа үүнэн тахсыбыт оту настой оңорон эһи аһатыахха сөп. Өлгөмнүк астанар кэмигэр хаппыт килиэби ууга сиигирдэн, туруора түһэн баран уоҕурдуу оңостоуохха сөп.

Бэлэмнэтэ М. ПЕТРОВА

ИЙЭ - КЭСКИЛИ ТҮСТҮҮР

Үүнэн иһэр ыччат талаанын арийыы, кэмигэр өйөөн, сүбэлээн-амалаан биэри - бу буолар инники кэскилбитигэр сөптөөх суоллары булуу, саҕахтары арийыы. Биһиги улууспутугар, нэһиликпитигэр маннык холобурдар элбэхтэр. Манна улахан оруулу оскуола, биригэ үөрэнэр табаарыстара, аймахтара, нэһилиэк дьонно-сэргэтин көмөтө, өйөөһүнэ ылар. Ол да буоллар төрөппүт ийэ оҕотугар таптаа, эрэлэ туохтааҕар да улахан күүс-көмө буолар. Хатырык нэһилиэтин олохтово, участковой балыһа санитарката Марта Васильевна Татарина бу күннэргэ улахан сыратын биэрэн, сүүрэнкөтөн, элбэх киһи кэнсиэрдири таһаанын тигэн чаччы тэрийэр дьобурун нэһилиэк дьонугар көрдөрдө.

Хатырык „Сайдам“ сынныалан киинигэр „Музыка кэрэ дорвоонун кэскилэ“ дьэн Хатырык орто оскуолатын 11 кыл. үөрэнээччитэ Кеша Татаринова айар биэчэрэ буолла. Кеша

ыал кыра оҕото, кыратыттан музыка, ырыа эйгэтигэр бэйэтин баҕатынан айылҕа биэрбит талаанынан тардыһар. 2005 с. оҕо музыкальнай оскуолатыгар С. Дьяконоваҕа ырыа күрүөвэр кылааһыгар дьарыктаммыта, „Үргэл“ уолаттар вокальной квартеттарыгар үрдүк ситиһиллэммитэ. Кеша кыратыттан араастаһымнаах ырыа күрүөвэр дипломант, лауреат буолбута. 2007 с. региональной „Хортугу сулус“ ырыа күрүөвэр гран-при хаһаайына буолбута. 2007 с. музыка эйгэтигэр айар үлэтин саҕалаан, саастыылаах оҕолоругар, ыччакка биһирэбили ылар.

Үс чаастаах кэнсиэргэ Кеша араас музыкальнай инструменнарга оонньоон, бэйэтэ айбыт ырыаларын, оңорбут фонограммаларын аранжировкаларын мустубут дьонно иһитиннэрдэ. Хатырык нэһилиэгэр соторутааһыта тэриллибит „Добун“ ВИА, Намтан „Дохсун“ ВИА, Дьокуускай куораттан ДьТХ Академиятын ВИА-лара дьону тыыннаах музыканан үөртүлэр. Детсад саҕанааһыттан музыка эйгэтигэр угуйбут Мария Захарова сиһиннээн, музыкальнай оскуола преподавателэ Светлана Дьяконова бэйэлэрин кэрэ ырыаларын бэлэхтээтилэр, истин тылларын эттилэр. Биригэ үөрэнэр оҕолоро, табаарыстара Кэскил Баишев,

Дима Яковлев, Игорь Слепцов, Сардана Сидорова у.о.д. бэйэлэрин талааннарын көрдөрдүлөр. Ытыааччы Александр Дьяконов кирибит билиэтинэн сүүйүүлээх бириистэри оонньоотто. Улуус баһылыгын 1-кы солбуйааччы Николай Слепцов эҕэрдэлээтэ уонна улуус салалтата талааннаах ыччатын куруук өйүүрүн туһунан эттэ.

Бу кэрэ бырааһынныгы бэлэхтээбит Кеша Татаринова инники баҕата туолан музыкальнай үөрэххэ кириэн ситиһиллээхтүк бүтэрэригэр уонна бар дьонун үчүгэй ырыаларынан өрүү үөрдэригэр баҕарыахха.

Ийэтэ Марта Васильевна бары көмөлөспүт дьонно, аймахтарыгар, кылааһын оҕолоругар, улуус дьаһалтатыгар, нэһилиэк баһылыгар, тэрилтэ салайааччыларыгар барҕа махталын тириэрдэр, үтүөнү, кэрэни, дьолу баҕарар.

Альбина КУЛИЧКИНА, Хатырык

ИЙЭМ МИЭНЭ

Күндүттэн күндү Күн сиригэр баар Күнгэ тэннээх Күн күбэй ийэбит. Ийэбин таптыбын, Истинник саньыбын, Иһирэх тыллары Ийэбэр аһыбын.

Тимофей КОЛМОГОРОВ, республикатаабы лицей үөрэнээччитэ

ИЙЭМ

Ийэм миэнэ эйэбэс Истин мичээр бэлэхтээх. Ыраас, сырдык баҕалаах, Ыра санаа кэспээннээх. Саҕаара МЕСТНИКОВА, Хамаатта орто оскуолатын 5 кыл. үөрэнээччитэ

Мин иннибэр — саҥа сүл үүнээтин кытта бэчээттэнэн тахсыбыт, күн сириҥ көрбүт «Мин төрөөбүт дойдум» хаартысканан альбом. Альбом тас көстүүтүттэн саҕалаан, ис кизгэтиитэ тупсаҕайынан, санаа ууруллан, истин тапталынан бибэйдэнэн бэчээттэммитэ, сонно тутта киһи хараҕар быраҕыллар.

Хаартысканан альбом тема-

та — төрөөбүт дойдуга тапталы айылҕа кэрэ көстүүтүн нөҕүө тиэрдии. Үлэ биир дойдулаахпыт, саха саарына И.Е. Винокуров 115 сыллаах үбүлүөйүгэр анаммыт. Бу уустук сыалы-соруу, ылбычча киһи эрэ санаамат дыялалатын, ким таҥан онордо, бэртээхэй тумулдуу билиэхэ бэлэх уунна?

Үлэ автор — Хатыҥ Арыы нэһилиэгин олохтооҕо, 4 оҕо ама-рах ийэтэ, тапталлаах кэргэн, дьүөгө, истин киһи Мария Николаевна Маркова. Хаартысканан альбом ис тутула — хаартыскалар уонна хоһооннор. Онуоха интэриэһинэйэ дьин баар — хаартыскаҕа түһэрээччи уонна хоһооннору айааччы — автор Мария Николаевна. Кини бэйэтэ айылҕа дыикти көстүүлэрин, дыыл түөрт кэмигэр уларыйыыларын таба көрөн, түгэни туһанан, сатабыллаахтык хаартыскаҕа түһэрэрин таһынан, аны бу үлэлэригэр сыһыары тутан, айар

изийиитэ киирэн, хоһоон суруйан биир кэлим айар үлэни онорон таһаарар.

Искусство икки көрүнгүн сэргэстэһиннэрэ тутан, алтыһыннаран биэрэн, ону биир халыышка, биир тыһынаан киллэри — бу, мин санаабар, чэпчэкигэ суох, ылбычча кыаллыбат уустук үлэ. Маннык дириҥ ис хоһоонноох, тобуллаҕас толкуйтан тахсыбыт маанылаах кинигэ-альбом автор Мария Николаевна Маркованы кытта көрсөн, олох

бырайыагы суруйаннар, ыччат министерствотын гранын ылан, күүскэ үлэлээбиттэрэ. Салгыы «Кэскил» диэн Аппааныга сана тутуллубут ыччат кварталын сайыннаран сыаллаах улахан бырайыагы суруйбуттара, онно үс Винокуровтар музей-дьиэлэрэ, Серошевской дьиэтинэн-уотунан нууччак кэлиилэрин көрдөрүү, нэһилиэк историятын сахалыы балаҕанга түмүү, биир дойдулаах художниктарыгар аналлаах хартыына галереята, ыччат кафе-

титтэн сүрдээжин үөрэр, астынар. Күн бүгүн Мария Николаевна бочуоттаах сынныаланҥа олордор да, төһө да сааһыры боруогар үктэнэн, доруобуйа да тэмтэринниир кэмигэр, санаатын түһэрбэккэ, дьарык, дыяла-куолу үгэнигэр сылдьар, тигэр, баайар, хаартыскаҕа түһэрэр, уруһуйдуур. Ол түбүктээх дыялалатын биир түмүгэ — «Мин төрөөбүт дойдум» хаартысканан альбом.

Хаартысканан интэриэ-

ОЛОХ КЭРЭТИН ТУҢУНАН...

уонна кэрэ тула кэпсэтэн, онтон улахан дуоһуйууну ылан, астын туран, ол санаа утахтарын ааҕааччыларбар тиэрдэргэ санныым.

Мария 1954 с. Аппааны нэһилиэгэр Прасковья Федотовна уонна Николай Иванович Лыткиннар дьизэ кэргэттэригэр күн сириҥ көрбүтэ. Орто оскуоланы бүтэрээт, «Оскуола — производство — үрдүк үөрэх» диэн оччотооҕу кэм дөһүнүнэн салайтаран, М. Аммосов аатынан совхозка Маймаҕаҕа ыччат биригээдэтигэр үлэлээбитэ. Салгыы Одьулууннааҕы 13 №-дээх профтехучилищени үөрэнэн бүтэрэн, «Хатыҥ Арыы» совхозка комсомольскай секретарынан талыллан, өр кэмнэргэ үлэлээбитэ. Олоххо актыыбынай позициялаах, сытыы толкуйдаах Мария үгүс общественной үлэни толорон, дыахтар сэбиэтигэр, агитзона начальнигынан таһаарылаахтык үлэлээбит сылларын истинник ахтар. 2002 с. Аппааныга баар, оччолорго саҥа кестүү быһыытынан саҕаламмыт, балаҕан дьизэ кини сэбиэдиссэйинэн анаар. Бу тэрилтэ сүрүн сыала-соруу общественнай түмсүүлэр үлэлэрин тэрийи этэ.

Онон улахан нэһилиэккэ кырата суох үлэ Мария Николаевна санныгар сүктэриллибитэ. Ити сылларга «Задоринка» диэн инбэлиит ыччакка туһуламмыт

та, сынныанар сирэ киирбиттэрэ. Бырайыак суумата улаханьанан эбитэ дуу, туһааннаах тэрилтэлэргэ өйбүлү ылбатаҕа. Ол

эрээри, итинтэн кыаллар суол тобуллан, идея чочуллан, олоххо киирэн күн бүгүн И.Е. Винокуров музейа тигинэччи үлэли турар.

Мария Николаевна музей тас барылын уруһуйдаан, ис хоһоонун бэйэтэ хайдах саныырынан көрдөрөн биэрбитэ, ону специалистар, чуолаан А.А. Евстафьев тупсаран, чочуйан олоххо киирбитэ. Экспонаттары хомуйууга, мунньууга да, элбэхтик сүүрэн-көтөн, дыону түмэ тардан, үлэни тэрийэн, бу идея кытта-гастаах буолан, музей тэриллиби-

хиргээһин туохтан, хаһан саҕаламмытын токтоолоотооххо, Мария Николаевна Чурапчыга үөрэнэ сылдьан, эстетика учу-

утала Д.Н. Гаврильев тэрийбит фотография куруһуогар дьарыктаммыт. Бу портретист — фотограф, краевед киһи хаартыскаҕа түһэриллэрин сөҕө көрөрүн күн бүгүн да ахтар. Ол эрэри, үөрэх бүтэр, дьиз-уот түбүгэ, күүстээх үлэ салҕанар, эдэр саастааҕы дьарык умнулла быһыытыгар. Мария Николаевнаны олох араас очурдара да тургуталлара ханна барыай, арай ол кэмнэргэ, хайдах эрэ айылҕаҕа сылдьах, айылҕалыын алтыһах санаа, баҕа күүһүрэн, кини үгүстүк

тыаҕа сылдьар буолар. Салгыы кэрэ көстүүлэри хаартыскаҕа түһэрэн, онтон дуоһуйан-астынан иһэр.

«Сарсыарда 5-6 чааска айылҕа саамай кэрэ көстүүтэ буолар», — диэн кини ахтар, дьэ, ити кэмнэ Мария Николаевна үлэтэ саҕаланар, айар кута уһуктар, изийиитэ киирэр. «Киһи тургуттан, наставьаньыттан хаартыска улахан тутулукаах. Мин ойууру-тыаны хартыына курдук көрбүт уонна үгүстүк уобарастаан көрбүт. Аппараатум отой боростуой, профессиональной ыра-хана бэрт», — диэн автор санаатын үллэстэр. Хаартыскаларын түмэн, элбэх быыстапкаларга кыттар, онтон сыыйа-бааһа өй киирэн, хаартысканан утумнаахтык дьарыктанар уһуйааччы Н.П. Колпашиников тылын ылынан, бу бэртээхэй үлэни түмэн-таҥан онорбут, бэчээттэспит. Хаартыскалар, туох да омуна суох, олус табыллыбыттар, өң-дүһүн, чуолкай көстүү барыта сиппит-чопшут.

Онтон хоһооннорунан ситэриигэ киирэн, хоһооннор тустарынан эттэххэ, Мария Николаевна анал тыл үөрөбүө суох киһи, бэйэтин сүрэхин баҕарынан, оскуолатааҕы учууталлара А.И. Захарова, А.А. Антохина өрдөөнүтэ такайы-ыларынан олоһуран, суруй-арга баҕалаах уонна холоноор. Оскуолатааҕы суруйууларга өссө «Молодежь Якутии» хаһыакка бэчээттэммиттэрэ. Эдэр сыл-дан доҕор, таптал, олох туһунан хоһоон холоноууларын, бүччүм санааларын тигэн, дневниккэ сурунара. Ис айылгы баһынан, баар баара өтөн, Мария Николаевна бу билигин сааһыра быһыытынан боччумура, ырыгаланар кэмигэр ол көбөн, сурулларга талаһар. Хоһооннору литературнай теория өттүнэн көрдөххө, өссө да ситэриллэн-тупсарыллан иһиэхтэрэ, тутул, халыып өттүнэн сүбэ-соруу тийиэн, сайдан иһиэхтэрэ диэн мин эрэнэбин.

(Бүтүүтүн 5 стр. аах)

Кулун тутар 8 күнүгэр

БАРААН (ОВЕН)

Металл, таас: тигир, кыһыл яшма, кыһыл сердолик, кыһыл сардоникс, бриллиант.

Сибэкки: 21.03-31.03 — борец, 1.04-10.04 — герань, 11.04-20.04 — гортензия. Кыраһыабайдык сууламмыт миннигэс, бырааһынныкка сөп түбэхэр, бырааһынныктааҕы туругу санатар бэлэхтэртэн үөрүөхтэрэ. Атын сири-дойдуну көрөн, сыһыанан, күүлэйдээн кэллэрин сириэхтэрэ суоҕа. Өскөтүн атын дойдуга ийдэр кыах суох буоллаҕына, дьизэ иһигэр «атын дойду» атмосфератын киллэрэн биэриэххитин сөп.

ОБУС (ТЕЛЕЦ)

Металл, таас: алтан, күөх сапфир, аранас сердолик, тэтэркэй кварц, изумруд, селенит.

Сибэкки: 21.04-30.04 — георгин, 1.05-10.05 — ландыш, 11.05-21.05 — калужница. Дьизэ-уокка сыһыаннаах бытовоей техника, куукунаҕа туттуллар аныгы иһит-хомуос, биилкэ набуора. Маны таһынан, мааны, эрдэтэн бэлэмнэммит истин-иһирэх тыллары кулгаах таһынан истиэ суоҕа.

ИГИРЭЛЭР (БЛИЗНЕЦЫ)

Металл, таас: ргуть, аквамарин, агат, цитрин, тигр хараҕа, апатит, саһархай сапфир, топаз,

магнетит, киноварь.

Сибэкки: 22.05-31.05 — маргаритка, 1.06-11.06 — чуораанчык, 12.06-21.06 — ромашка.

Игирэ биир кэм хатыланар бэлэҕи олох сөбүлээбэт. Ылбыт бэлэҕин таһынан доҕотторун кытта сынныанарын, кинигэни ырытарын, кэрэни кэрэхсири-рин, экскурсияҕа сылдьарын туохтааҕар да ордорор.

РАК

Металл, таас: үрүҥ көмүс, чөмчүүк, хризопраз, агат, изумруд, халцедан.

Сибэкки: 22.06-1.07 — тюльпан, 2.07-12.07 — ууга үүнэр лилия, 13.07-22.07 — фиалка.

Хаһаайыстыбаҕа сыһыаннаах малы-салы, ол гынан баран холбур, көстөрүүлэ, халаат курдук бэлэх ыларын сириэбэ. Ол оннугар таайтарылаах сувенир, илдэ сылдьар ымыылары, сымнаҕас бэлэхтэри сөбүлүүр.

ХАХАЙ (ЛЕВ)

Металл, таас: рубин. Кварцевай хурустаал, цитрин, яшма, оникс, хризоберилл, янтарь, бриллиант.

Сибэкки: 23.07-02.08 — дьийкэй роза, 03.08-12.08 — подсолнечник, 13.08-23.08 — роза.

Итиэннэ күндү түүлээхтэн харахтара хаһаангытааҕар да сырдыа.

ТУГУ БЭЛЭХТЭИХХЭ

Кулун тутар 8 күнүгэр күүстээх аҥардар кэрэ аҥардарга «тапталлаахпар, доҕорбор тугу бэлэхтээбит киһи» диэн төбөлөрүн сынныаллар. Онон тугу эмэ туһалааҕарбыт диэн бэлэхтэри төрөөбүтүйдэригэр, бэлиэлэринэн сирдэтэн кыра «ыйыннык» онордубут.

КЫЫС (ДЕВА)

Металл, таас: платина, сардоникс, аранас агат, аранас цитрин, амазонит, перидотит.

Сибэкки: 24.08-2.09 — хризантема, 3.09-12.09 — гвоздика, 13.09-22.09 — астра, 23.09- вереск.

Кыыс бэлиэтигэр төрөөбүттэр ханнык баҕарар бэлэҕи ылаалларын сөбүлүүллэр, ол гынан баран солууга суох буолуо суохтаах, туттуллар уонна наадалаах буолуохтаах. Хайаан да сыаналаах буолуохтаах диэн «бырабылалара» суох.

ЫЙААҔЫН (ВЕСЫ)

Металл, таас: алтан, аранас цитрин, дымчатай кварц, нефрит, жадеит.

Сибэкки: 24.09-3.10 — вереск, 04.10-13.10 — камелия, 14.10-23.10 — сирень.

Бэлэх элбэҕин буолбакка, хаачыстыбатыгар улахан болҕомтолорун уураллар. Кинилэргэ интэррьера сөп түбэспэт, эмискэ кэлэр сыттаах, «сагамматах» хартыыналары бэлэх онороргон туттунар ордук.

ОУБҮЙ (СКОРПИОН)

Металл, таас: ыстаал, опал, кып-кыһыл сердолик, сардоникс, альмандин, гранат, рубеллит, хараҥа кыһыл агат.

Сибэкки: 24.10-2.11 — фрезия, 03.11-12.11 — орхидея, 13.11-22.11 — пион.

Таайтарылаах, магическай, элбэҕи эрэннэрэр бэлэхтэн үөрүөхтэрэ.

ОХ (СТРЕЛЕЦ)

Металл, таас: хорҕолдьун, аметист, топаз, хризолит, бирюза, күөх сапфир, гиацинт.

Сибэкки: 23.11-2.12 — гладиолус, 3.12-12.12 — одуванчик, 13.12-21.12 — лотос.

Билинни муодаҕа сөп түбэхэр малы-салы, ыраах айанга барар путевканы, айан суумкатын. Бу бэлиэбэ төрөөбүттэр ордук спортка чугас буолаллар, онон спортка сыһыаннаах бэлэхтэн аккаастаһахтара суоҕа.

КОЗЕРОГ

Металл, таас: сибиниэс, оникс, бирюза, уот курдук агат, от күөх турмалин, аквамарин, обсидиан.

Сибэкки: 22.12 — лотос, 23.12-31.12 — эдельвейс, 1.01-10.01 — чертополох.

КҮРҮЛГЭН (ВОДОЛЕЙ)

Кинилэргэ олус наадалаах бытовоей техниканы, дьизтээҕи үлэни чэпчэтэр комбайннар, дьиз кэргэнгэ сыһыаннаах бэлэх күндүтүк көстүө.

Металл, таас: уран, аметист, хотой хараҕа, бирюза, хурустаал, малахит, амазонит, барит, сапфир.

Сибэкки: 21.01-31.01 — бес-смертник, 1.02-11.02 — омела, 11.02-19.02 — космея.

Биир тыһынан бэлэх үгүстүк туттуллар эрэри, хайаан да оригинальнай буолуохтаах.

БАЛЫК (РЫБЫ)

Металл, таас: кровавик, ый тааһа, аметист, жадеит, опал.

Сибэкки: 20.02-29.02 — мимоза, 1.03-10.03 — мак, 11.03-20.03 — лилия.

Балык олоххо баар интэриэһигэр сөп түбэһиннэрэн бэлэх ис дууһаттан оноруллубут буоллаҕына ханнык баҕарар бэлэхтэн үөрүө.

Маны таһынан, ханнык баҕарар бэлиэбэ төрөөбүт кэрэ аҥарга бэлэхтиир киһи «төбөтө хайдах үлэлиириттэн» улахан тутулуктааҕын умнуман. Бэлэх ис сүрэхтэн оноруллубут буоллаҕына хайа да бэйэлээх бэлэх өйгө-санааҕа хаалыа.

Бэлэмнээтэ М. ПЕТРОВА

ЫҤЫРЭХ ТЫПТАР

Күндүтүк саныыр, убаастыыр коллегабытын, Нам улдууһун ветеринарнай управление ветеринарнай бырааһын **ГАЛИНА РЕВОВАНА СУХАНОВАНЫ** үйэ аңардаах айхаллаах бэлиэ күнгүнүн, дьонун-мааны үбүлүөйгүнэн ис сүрэхпиттэтэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ чэгийн-чэбдик доруобуйаны, тус олоххор дьолу-соргуну, ситиһини, дьэ кэргэнгэр дьол-соргу тосхойдун, өрүү үөрүү-көтүү, үтүө санаа үмүрүстүн, кэрэ санаа кэккэлэстин, ыра санаа ылсан истин дьэ истин санаабытын, алгыспытын этэбит. Орто дойду кэрэтэ, туох баар үтүөтэ Эйиэхэ эрэ ананны!

Нам улдууһун ветеринарнай управлениетын уонна лабораториятын коллектива

Олох-дьаһах, коммунальнай хаһаайыстыба күндү кэрэ аңардарын, бииргэ үлэлиир коллегаларытын, ытык-мааны ветераннарбытын сааскы сандал бырааһынныгынан — Дьахталлар аан дойдутаабы күннэринэн ис сүрэхпиттэтэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт дьолу-соргуну, сайдам санааны, байылыат олоду! Быйылыгы сыл биһиэхэ, улус олохтоохторугар, кэрэ аңардарытыгар ураты сыл! Ол эбэтэр быйыл биһиги тэрилтэ саҥа пилотнай бырайыакка киирэн «Намкоммунтеплоэнерго» ААО буоллубут. Онон бары өрө көтөҕүллүлээхтик үлэлээн, үрдүк таһымга тахсыахтаахпыт. Оноуоха эһиги — биһиги кэрэ аңардарбыт — ороолгут улахан буолуоҕа. Эһиэхэ сааскы настырыаннаһы, кытаанах доруобуйаны, үлэтигэр ситиһиилэри, тус олоххугугар, дьэ кэргэннитигэр туруктаах буолууну, дьолу баҕарабыт!

«Намкоммунтеплоэнерго» ААО администрацията, профкома

Тубдиспансерга үлэлэбит ытыктабыллаах бары ветераннарбытын, коллегаларытын кэлэн иһэр аан дойду дьахталларын күнүнэн истинник эвэрдэлибит!

Күндү дьоммутугар уҕарабат эрчими, доруобуйаны, чэгийн-сэргэх сылдан чугас дьонгутугар тирэх, сүбэ-ама буола сылдьаргытыгар баҕарабыт. Дууһагыт баайын бар дьонгутугар ингэрэ-тарҕата сылдьын. Дьэ кэргэннитигэр ил-эйэ энэрдэстин, дьол-соргу тосхойдун.

Тубдиспансер коллектива

Күндү эдьийбитин, балтыбытын, дьуөгэбин **АЛЕКСЕЕВА ТАТЬЯНА СОФРОНОВНАНЫ** Саха республикатын үөрэҕиритин туйгуна» ааты ылбыккынан, кэлэн иһэр Аан дойду дьахталларын күнүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ үтүө доруобуйаны, чугас дьонун тапталларыгар, махталларыгар угуттанан өссө да уһундук, дьоллоохтук олороргор!

Эвэрдэни кытта Повомаревтар, Жиркова Мария Гаврильевна дьэ кэргэтэр уонна Татьяна Гаврильевна Эверстова

Күн күбэй тапталлаах ийэбитин, эйбэс эбээбитин, эдьийбитин, балтыбытын, санаспытын **НАДЕЖДА НИКОЛАЕВНА КОРНИЛОВАНЫ** 60 сааскын туолар бэлиэ күнгүнүнэн ис сүрэхпиттэтэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Дьонго сылаас сыһыанын, олоххо бэринилээгин биһиэхэ холобур буолар. Бука бары Эйигинэн киэн туттабыт, биһиги туспутугар сылаас тапталын, ахсаабат кыһамныын, көмөн, эйбэс сыһыанын, дууһан ийэтигин, билин сүмэтин биэрбитин иһин барҕа махталбын тиэрдибит. Эйиэхэ сүгүрүйэн тураммыт, баҕарабыт чэгийн-чэбдик доруобуйаны, үгүс үөрүүнү, дьоллоох уһун олоду, биһиги тапталбытыгар уйдараан, уһундук, дьоллоохтук олоҕо дьэ алгыбытын.

Эвэрдэни кытта уолун: кыргыттарын, күтүөтүн, сиэнэрин, аймахтарын Корниловтар, Барамыгиннар, Тубэтэн Григорьевтар, Шапошниковтар

Күндүтүк саныыр, убаастыыр коллегабытын, лаборатория ветеринарнай санитарын **НАДЕЖДА НИКОЛАЕВНА КОРНИЛОВАНЫ** 60 сааскын туолбут өрөгөйдөөх үбүлүөйгүнэн ис сүрэхпиттэтэн итиитик-истинник эвэрдэлибит, үөрэ-көтө уруйдуубу!

Баҕарабыт Эйиэхэ бу Орто дойдуга туох баар үтүөнү-кэрэни, дьолу-соргуну, кырдыары-ыалдьары билиммэт кытаанах санааны. Дьэ кэргэтэрин, аймахтарын, чугас доҕотторун өйөөллэрэ, үтүө санаалара холбоһон, Эйиэхэ эстибэт эрчими, үтүмэн үөрүүнү, оустубат уйгуну-бийаны аҕалын. Оҕолорун, сиэнэрин тапталларыгар уйдараан, чугас дьонун ытыктабылынан алгыстанан, үөрүү-көтүү үктэллээн уһун үйэлэн дьэ алгыс бастыгын аныбыт! Орто дойду кэрэтэ, туох баар үтүөтэ Эйиэхэ эрэ ананны.

Нам улдууһун ветеринарнай управлениетын уонна лабораториятын коллектива

Хатырык нэһилиэтин «Кэрэчээнэ» уһуяан сэбиэдэсэиэ, Саха республикатын үөрэҕиритин бочуоттаах үлэһит, Россия Федерациятын үрдүк категориялаах педагога, «За доброе сердце и профессионализм» анал аат хаһаайката, оскуолаҕа кириэн иннинээҕи саастаах оҕолорго нуучча тылын үөрэтэтигэр аналлаах пособие автору, Саха республикатын үөрэҕиритин чулуу үлэһитэрин Педагогическай энциклопедиятыгар аата кирибит педагогическай үлэ ветерана, убаастыыр салайааччыбытын **ЗАРОВНЯЕВА ЕКАТЕРИНА СЕМЕНОВНАНЫ** «Российская Федерация уопсай үөрэхтээһинин бочуоттаах үлэһитэ» үрдүк аат ингэрелибитинэн уонна дьахталлар аан дойдутаабы күннэринэн, сандал саас бырааһынныгынан итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Эн олоххо дьулуургунаан, үлэҕэ кыһамнылаах, таһаарылаах үлэһинэн бастыгнар кэккэлэригэр сылдьаргынан киэн туттабыт. Күндү киһибит, үлэн инникитин да үтүө түмүктэрдээх буоллун, доруобай буол, Эйигин сырдык санаа, үгүс үөрүү арыаллаатын. Инникитин даҕаны үлэ үөһүгэр сылдьан, коллективкын сатабыллаахтык салайан, биһиэхэ бигэ тирэх буола сылдьаргар баҕарабыт.

«Кэрэчээнэ» уһуяан коллектива

Хатырык нэһилиэтин олохтообун, тыыл, үлэ ветеранын, убаастабыллаах коллегабытын **ЯКОВЛЕВА АННА ДМИТРИЕВНАНЫ** 80 сааскын туолбут үөрүүлээх үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Ыллыктаах санааһынан сүбэ-ама буолан, истин тапталгынан бөбөйдөөн, амарах сыһыангынан харыстаан, оҕолорун барыларын атахтарыгар туруоран олох суолугар эрэллээхтик үктэннэрибит тапталлаах ийэ, эйбэс эбээ, муударай хос эбээ буолаһың бар дьонун махтаһын, киэн туттуутун ылаһын.

Анна Дмитриевна! Чугас дьонун тапталларыгар бигэнен өссө уһун үйэлэн. Чэгийн-чэбдик бэйэлээх, үөрүү-көтүү үктэллээх буол дьэ алгыспытын аныбыт!

М.К. Аммосов аатынан Хатырык орто оскуолатын коллектива

техникаҕа сыстаҕастар. Николай Намнааҕы профтехучилище суоппара, онтон Егор «Энсиэли» бааһынай хаһаайыстыба тракториһа, дьэ-уот тэринэн, ыал буолан үөрүүлэрэ үгүс.

Дьэ, ити курдук, үтүө санаалаах саха дьахтара, Далбар Хотун биһиги аттыбытыгар айа-тута, үлэли-хамсыы сылдьар. Сүрэх баҕатынан, сүһүөх уйарынан, талааны арыһан, дьонго кэрэни бөлөхтэри, үтүөнү саҕары олохо аһаммыт эбиктин Эн, күндү киһи, Мария Николаевна. Онон, бу аналгы өссө сайыннаран, айар аартыгың арылла турдун, ханык да хахсаат тыалга хаарыйтарбака этэнгэ сырыт дьэ алгыбын. Салгы айар үлэлэрин күн сири көрдөхтөрүнэ, сээрэһиһи түһүлгэтигэр көрсүөхпүт, ааҕааччыларытыгар сырдатыхпыт дьэ эрэллим улахан.

М. ИГНАТЬЕВА, Нам с.

Мария Николаевна бу дьаһыгар, үлэтигэр, биллэн турар, дьэ кэргэнн оруола улахан. Тапталлаах кэргэнэ, ара баһылык Егор Елисеевич Марков, үлэ ветерана, оройуон, улус хас да төгүллээх чемпион тракториһа, суоппара, 40-тан тахса сыл техникаҕа үлэлэбит туруу-баараан үлэһит киһи. Икки кыыс, икки уол оҕолохтор. Кыргыттар ийэлэрин батан, айар куттаах дьоннор, иккин Нам педагогическай коллеһын бүтэрибтэрэ.

Салгы улахан кыыс Александра ХИФУ архитектурнай салаатын 6-с курсун студена, кыра кыыс Надежда дойдутугар «Хатынчаана» оҕо саадыгар итээччи, үрдүк үөрэххэ кэтэһтэн үөрэнэр. Киһилэр ийэлэрин үлэтин түмүүгэ, компьютерга тангыга, дизайн өттүнэн киргэтиигэ саамай туттаах дьоннор, сүбэ-ама, өйбүл-тирэх бастыгнар. Уолаттар аҕаларын туйаһын хатаран, иккин

ложению.
2. Определить уполномоченным органом по предоставлению субсидий на поддержку сельскохозяйственного производства Муниципальное казенное учреждение «Управление сельского хозяйства Намского улуса».

3. Уполномоченному органу:
3.1. Внести на утверждение Главы муниципального образования «Намский улус» ставки субсидий, предоставляемых в 2012 году из бюджета муниципального образования «Намский улус» за счет субвенций предоставляемых из государственного бюджета Республики Саха (Якутия), на поддержку сельскохозяйственного производства для осуществления отдельных государственных полномочий в 2012 году.

3.2. Обеспечить своевременное и целевое использование бюджетных ассигнований в соответствии с действующим бюджетным законодательством.

4. Настоящее решение распространяется на отношения, возникшие с 01.01.2012 года.

5. Администрации МО «Намский улус» опубликовать настоящее решение в улусной газете «Энсиэли».

6. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на постоянную комиссию по аграрной политике и экологии (председатель Федоров П.Л.).

Председатель Улусного Совета А.Х. Христофоров Глава улуса А.И. Ильин

РЕШЕНИЕ от 01 марта 2012 г. № 2-6 Об утверждении Положения «О наградах Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» Республики Саха (Якутия)»

Заслушав и обсудив Положение «О

наградах Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» Республики Саха (Якутия)», Улусный Совет депутатов МО «Намский улус» РЕШИЛ:

1. Утвердить Положение «О наградах Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» Республики Саха (Якутия)» согласно приложениям.

2. Опубликовать настоящее Решение в улусной газете «Энсиэли».

3. Настоящее Решение вступает в силу с момента официального опубликования. 4. Контроль за исполнением настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по законодательству и местному самоуправлению (председатель Тоскин С.И.).

Председатель Улусного Совета А.Х. Христофоров Глава МО «Намский улус» А.И. Ильин

РЕШЕНИЕ от 01 марта 2012 г. № 2-7 О полномочиях депутата Попова И.Р.

На основании закона РС (Я) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» от 28.09.2011 г. № 64-3/2011-IV, Улусный Совет депутатов МО «Намский улус» РЕШИЛ:

1. Удовлетворить заявление Попова И.Р. о сложении полномочий депутата от Хатырыкского округа №8, в связи с назначением на муниципальную должность.

2. Настоящее решение вступает в силу со дня его принятия.

3. Администрации МО «Намский улус» опубликовать настоящее решение в улусной газете «Энсиэли» и разместить на официальном сайте МО «Намский улус» www.demo.5.ykt.ru.

Председатель Улусного Совета А.Х. Христофоров Глава улуса А.И. Ильин

ства о праве собственности. «Табуноное коневодство»:

Сельскохозяйственным организациям, крестьянским (фермерским) хозяйствам, индивидуальным предпринимателям, сельскохозяйственным потребительским кооперативам;

1.3.1. На возмещение части затрат на содержание маточного поголовья лошадей – кобыл, по ставке на 1 голову кобылы, исходя из данных официальной статистической отчетности на начало года;

Получатели субсидий должны соответствовать следующим критериям:

а) наличие кобыл, по данным официальной статистической отчетности;

Предоставляемые документы:

а) форма №4 – СХ, форма №3 – фермер.

2. Перечень документов, предоставляемых всеми заявителями для участия в отборе на получение субсидий из местного бюджета Муниципального образования «Намский улус»:

- заявление на участие в конкурсе;

- сельскохозяйственные кооперативы предоставляют копию положительного заключения ревизионного союза;

- крестьянские (фермерские) хозяйства включены в реестр Ассоциации крестьянских (фермерских) хозяйств Республики Саха (Якутия) и России.

- выписку из Единого государственного реестра юридических лиц или заверенную копию такой выписки (для юридических лиц), полученную не ранее чем за шесть месяцев до дня размещения в средствах массовой информации извещения о проведении конкурса;

- выписку из Единого государственного реестра индивидуальных предпринимателей или заверенную копию такой выписки (для индивидуальных предпринимателей), полученную не ранее чем за шесть месяцев до дня размещения в средствах массовой информации извещения о проведении конкурса;

- копию отчета об отраслевых показателях деятельности организаций АПК по форме №6-АПК (головая, вновь созданной организацией – квартальная за текущий год), заверенную организацией для юридических лиц (для крестьянских (фермерских) хозяйств – информация о производственной деятельности крестьянского (фермерского) хозяйства по форме №1 – И(Ф)Х;

Установить срок приема конкурсных заявок с предоставлением требуемых документов, согласно Правилам предоставления субсидий: с 09 часов 00 минут 11 марта до 18 часов 00 минут 26 марта 2012 года.

Информация размещена на официальном сайте МО «Намский улус» www.sakha.gov.ru.

За условиями конкурсного отбора обращаться к: Гуляеву П.В. – юристу МКУ «УСХ Намского улуса» (каб.207 в администрации МО «Намский улус»), специалистам сельского хозяйства наслегов. **Справки по тел: 41282.**

БИЛЛЭРИИЛЭР

РЕШЕНИЕ от 01 марта 2012 г. № 2-3 О правилах предоставления субсидий из бюджета МО «Намский улус» за счет субвенций, предоставляемых из государственного бюджета Республики Саха (Якутия), на поддержку сельскохозяйственного производства для осуществления отдельных государственных полномочий в 2012 году

В целях реализации Закона Республики Саха (Якутия) от 15.12.2010 года 881-3 №639 – IV «О наделении органов местного самоуправления муниципальных районов и городских округов Республики Саха (Якутия) отдельными государственными полномочиями по поддержке сельскохозяйственного производства» с изменениями от 15.12.2011 года 1008-3 №913-IV и во исполнение постановления Правительства Республики Саха (Якутия) от 30.12.2011 года № 678 «Об утверждении порядка расходования и учета субвенций, предоставляемых из государственного бюджета Республики Саха (Якутия) местным бюджетам на осуществление органами местного самоуправления отдельных государственных полномочий по поддержке сельскохозяйственного производства», Улусный Совет депутатов МО «Намский улус» РЕШИЛ:

1. Утвердить «Правила предоставления субсидий из бюджета муниципального образования «Намский улус», за счет субвенций предоставляемых из государственного бюджета Республики Саха (Якутия), на поддержку сельскохозяйственного производства для осуществления отдельных государственных полномочий в 2012 году», согласно при-

Администрация МО «Намский улус» проводит отбор **получателей субсидий** из местного бюджета МО «Намский улус» за счет субвенций, предоставляемых из государственного бюджета Республики Саха (Якутия), на поддержку сельскохозяйственного производства для осуществления отдельных государственных полномочий в 2012 году, по следующим направлениям:

«Животноводство»:
1.1.1. На возмещение части затрат по обеспечению производства продукции скотоводства (сырого молока) сельскохозяйственным организациям, по ставке на 1 килограмм сырого молока исходя из данных статистической отчетности за отчетный период;

Получатели субсидий должны соответствовать следующим критериям:
а) маточное поголовье КРС свыше 70 голов по статистической отчетности на начало года;

б) полный механизированный способ производства молока;

в) круглогодичное производство молока. Предоставляемые документы:

а) декларация о соответствии.
б) форма ПМ.

1.1.2. На возмещение части затрат по обеспечению переработки продукции скотоводства (сырого молока) сельскохозяйственным перерабатывающим кооперативам, по ставке на 1 килограмм сырого молока исходя из данных статистической отчетности за отчетный период;

Получатели субсидий должны соответствовать следующим критериям:
а) наличие материально – технической базы для заготовки и переработки молока;

б) соответствие требованиям Федерального закона от 12 июня 2008 г. N 88-ФЗ «Технический регламент на молоко и молочную продукцию» (с изменениями от 22 июля 2010 г.) и надзорных органов;

Предоставляемые документы:

а) форма 13 – ЗАГ – р.
б) декларация о соответствии.
в) приемная квитанция ПК – 3.
г) форма ПМ.

1.1.3. Базовым свиноводческим хозяйствам, в соответствии с приказом Министерства сельского хозяйства Республики Саха (Якутия) от 06.03.2009 года №45 «Об утверждении Положений по отраслям свиноводства и птицеводства на 2009 год», на возмещение части затрат на приобретение кормов по ставке на 1 голову маточного поголовья свиной исходя из данных официальной статистической отчетности на начало года.

Предоставляемые документы:

а) форма №3 – фермер.
«Растениеводство»:

Сельскохозяйственным организациям, крестьянским (фермерским) хозяйствам, индивидуальным предпринимателям:

1.2.1. На возмещение части затрат на

проведение комплекса агротехнических работ (весенне – полевых работ) на посев сочных (или) грубых кормов из однолетних кормовых культур, по ставке на 1 гектар убранный площади исходя из данных официальной статистической отчетности на начало года;

Получатели субсидий должны соответствовать следующим критериям:
а) наличие в собственности или в аренде от 20 до 300 гектаров посевной площади кормовых культур;

б) наличие в собственности или в аренде свыше 300 гектаров посевной площади кормовых культур.

Предоставляемые документы:

а) форма №4 – СХ, форма №1 – фермер.

б) копия договора аренды сельскохозяйственных угодий (пашни) или свидетельства о праве собственности.

1.2.2. На возмещение части затрат на проведение комплекса агротехнических работ (весенне – полевых работ) на посев овощей открытого грунта, по ставке на 1 гектар убранный площади исходя из данных официальной статистической отчетности на начало года;

Получатели субсидий должны соответствовать следующим критериям:
а) наличие не менее 1,5 гектара убранный площади овощей открытого грунта.

Предоставляемые документы:

а) форма №4 – СХ, форма №1 – фермер.

б) копия договора аренды сельскохозяйственных угодий (пашни) или свидетельства о праве собственности.

1.2.3. На возмещение части затрат на проведение комплекса агротехнических работ (весенне – полевых работ) на посев зерновых культур, по ставке на 1 гектар убранный площади исходя из данных официальной статистической отчетности на начало года;

Получатели субсидий должны соответствовать следующим критериям:
а) наличие не менее 3 гектаров убранный площади картофеля.

Предоставляемые документы:

а) форма №4 – СХ, форма №1 – фермер.

б) копия договора аренды сельскохозяйственных угодий (пашни) или свидетельства о праве собственности.

1.2.4. На возмещение части затрат на проведение комплекса агротехнических работ (весенне – полевых работ) на посев зерновых культур, по ставке на 1 гектар убранный площади исходя из данных официальной статистической отчетности на начало года;

Получатели субсидий должны соответствовать следующим критериям:
а) наличие не менее 100 гектаров убранный площади зерновых культур;

Предоставляемые документы:

а) форма №4 – СХ, форма №1 – фермер.

б) копия договора аренды сельскохозяйственных угодий (пашни) или свидетель-

БИЛЛЭРИИЛЭЭР

РЕШЕНИЕ от 01 марта 2012 г. № 2-5 Об утверждении базовых ставок, льгот и сроков внесения арендной платы за земельные участки в муниципальном образовании «Намский улус», государственная собственность на которые не разграничена

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, Федеральным законом от 25.10.2001 № 137-ФЗ «О введении в действие Земельного кодекса Российской Федерации» и в целях установления единого порядка и принципов определения арендной платы за земельные участки, государственная собственность на которые не разграничена, Улусный Совет депутатов МО «Намский улус» РЕШИЛ:

1. Утвердить базовые ставки арендной платы за земельные участки в муниципальном образовании «Намский улус», государственная собственность на которые не разграничена на 2012 год, согласно приложению № 1 к настоящему Решению.

2. Утвердить состав видов разрешенного использования земельных участков в муниципальном образовании «Намский улус», государственная собственность на которые не разграничена, согласно приложению № 2 к настоящему Решению.

3. Арендная плата за земельные участки в муниципальном образовании «Намский улус», государственная собственность на которые не разграничена вносится арендатором два раза в год равными долями не позднее 15 апреля и 15 октября в соответствии с заключенными договорами аренды земельных участков.

4. Льготы по арендной плате за земельные участки в муниципальном образовании «Намский улус», государственная собственность на которые не разграничена устанавливаются на текущий финансовый год.

При этом размер арендной платы за земельные участки в муниципальном образовании «Намский улус», государственная собствен-

ность на которые не разграничена, по каждому договору аренды земельного участка после предоставления льготы должен быть не ниже размера земельного налога за аналогичный по характеристикам и площади земельный участок. Льгота по арендной плате за земельные участки в муниципальном образовании «Намский улус», государственная собственность на которые не разграничена, применяется для следующей категории лиц:

- ветераны Великой Отечественной войны, а также граждане, на которых распространены социальные гарантии и льготы ветеранов Великой Отечественной войны - в отношении земельных участков, используемых для целей, не связанных с предпринимательской деятельностью; - в размере 50% от годовой арендной платы;

- инвалиды I и II группы и семьи, имеющие детей-инвалидов - в отношении земельных участков, используемых для целей, не связанных с предпринимательской деятельностью; - в размере 50% от годовой арендной платы;

- ветераны боевых действий - в размере 50% от годовой арендной платы - в отношении земельных участков, используемых для целей, не связанных с предпринимательской деятельностью;

- граждане, подвергшиеся воздействию радиации вследствие катастрофы на Чернобыльской АЭС и других радиационных аварий на автономных объектах гражданского или военного назначения, а также в результате испытаний, учений и иных работ, связанных с любыми видами ядерных установок, включая ядерное оружие и космическую технику - в отношении земельных участков, используемых для целей, не связанных с предпринимательской деятельностью; - в размере 50% от годовой арендной платы;

- Герои Советского Союза, Герои Российской Федерации, Герои Социалистического Труда и полные кавалеры орденов Славы, Трудовой Славы и «За службу Родине в Вооруженных Силах СССР» - в отношении земельных участков, используемых для целей, не связанных с предпринимательской деятельностью; - в размере 50% от годовой арендной платы;

- семьи, имеющие трех и более детей, не достигших совершеннолетнего возраста - в отношении земельных участков, используемых для целей, не связанных с предпринимательской деятельностью; - в размере 50% от годовой арендной платы;

- организации - в отношении земельных участков, на которых расположены отдельно

стоящие здания, строения, сооружения и коммуникации производственного характера законченного технологического цикла, законсервированные в установленном порядке, - в размере 50% от годовой арендной платы, на срок консервации производственных объектов.

5. При определении размера арендной платы за использование земельных участков в муниципальном образовании «Намский улус», государственная собственность на которые не разграничена в 2012 году применять поправочный коэффициент - 1,06, учитывающий показатель инфляции на текущий финансовый год. При установлении поправочного коэффициента органом местного самоуправления рекомендуется применять показатель инфляции, учтенный в «Основных показателях социально-экономического развития Республики Саха (Якутия) на 2012-2016 годы», утвержденный постановлением Правительства Республики Саха (Якутия) от 06.07.2011 № 294.

6. При переформировании юридическими лицами, за исключением указанных в пункте 1 статьи 20 Земельного кодекса Российской Федерации и подпункте 2.1 статьи 3 Федерального закона от 25 октября 2001 года № 137-ФЗ «О введении в действие Земельного кодекса Российской Федерации», права постоянного (бессрочного) пользования земельными участками, государственная собственность на которые не разграничена, на право аренды размер арендной платы за использование таких земельных участков, устанавливается в размере:

2% (двух процентов) от кадастровой стоимости арендуемых земельных участков;

0,3% (трех десятых процентов) от кадастровой стоимости арендуемых земельных участков из земель сельскохозяйственного назначения;

1,5% (полтора процентов) от кадастровой стоимости арендуемых земельных участков, изъятых из оборота или ограниченных в обороте.

7. Настоящее Решение вступает в силу со дня его официального опубликования

8. Администрация МО «Намский улус» опубликовывает настоящее Решение в улусной газете «Энсиэли».

9. Контроль за исполнением настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по бюджету и налогам (председатель Шарпов А.Г.)

Председатель Улусного Совета А.Х.Христоворوف Глава улуса А.И.Ильин

Продаю 3-комн. квартиру. Тел. 89243684513

ВНИМАНИЮ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ГАЗА! Намский участок УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз» напоминает, что плата за газ должна производиться ежемесячно не позднее 10 числа следующего за расчетным месяцем.

3а просрочку платежей согласно ст. 155 ЖК РФ начисляется пени. При просрочке платежей за газ более чем на 3 (три) месяца Постановки прекращает подачу газа потребителю без дополнительного предупреждения.

Всем, кто еще не перезаключил договора на поставку газа и на техобслуживание, просьба подойти в кассу. В связи с работами по техническому обслуживанию внутридомового газового оборудования, убедительная просьба жителей улуса держать на привязи собак.

Тел. для справок: 43-1-90, 41-4-93

МАССЫНАЛААХ ДЬОННО ЮРИСТ КӨМӨТӨ Энхээ страховая компания ДТП кэнииттэн кыра сууманы (страховой выплата) төлөөбүт эбэтэр төлөөбүт акаастаабыт, мань таһынан ДТП-га олох, травма ылбыт дьон (пассажиры) страховый төлөөбүт кыйаан ылбатах буоллаһына, суутунан ирдэһэн 100% ылан биэриэхтэрэ. Төлөөбүр чэпчэки. Тел. 89142536472

сайын Үс Хатынҥа Туймаада ыһыаһар Саха саарыны Харатааланы көрсөн кэпсэппитим: «Куттаныман, тыһынаах эргиллэн кэлиэбэ», — диэбит. Ыраастанан-арчыланан, сурдьубар харысха ылан почтанан ыппытым. 2006 с. тохсунньуга оҕобут «Ветеран боевых действий» звание ылан дойдутугар, Саха сиригэр, эргиллэн кэлэн, эбиитин кэргэн ылан уол оҕолон олорор.

2009 с. сайын Бөгүнгэ буолбут Нам Улуу уунун ыһыаһар бу сырдыга бэйэбэр харысхал ылбытым, ыраастаммытым, арчыламмытым. Эмиэ биир сыл буолан баран 2010 с. атырдьах ыйын 9 күнүгэр биниги дьэ кэргэнгэ кэтэһиллээх кыыс оро төрөөбүтэ. Баа санаабыт туолан үөрүүбүт үгүс. Биниги дьэ кэргэттэр (Орловтар, Неустроевтар, Туласыновтар) ааттарыттан Харысха уола Харатаалара, тус олохпугуар көмөлөспүтүгэр, үтүө сирдэит буолбутугар — Улахан Махтал Буолуохтун! Бар доммутун Харатаалаба бэйэтигэр кэлэн сөптөөхтүк үөрэнгит, харыстаныҥ, арчыланыҥ, эмтэниҥ диэн ыгырабыт.

Орлова Сахаяна Афанасьевна, Нам с.

РЕЖИМ ПРИЕМА ГРАЖДАН Понедельник — прием граждан по замене паспорта (достижение 14, 20, 45 лет, изменение фамилии и имени, порча и непригодность) и по оформлению загранпаспорта — с 09.00 до 16.00.

Вторник — регистрация граждан по месту жительства и по месту пребывания (прописка и временная прописка), снятие с регистрационного учета (выписка) — с 09.00 до 16.00.

Среда — регистрация граждан по месту жительства и по месту пребывания (прописка и временная прописка), снятие с регистрационного учета (выписка) — с 09.00 до 16.00.

Четверг — приема нет (оформление паспортов).

Пятница — прием граждан по утрае (краже) паспорта, выдача паспортов — с 09.00 до 13.00.

Суббота — прием граждан по замене паспорта (достижение 14, 20, 45 лет, изменение фамилии и имени, порча и непригодность) и по утрае (краже) паспорта — с 09.00 до 13.00.

Обед — с 13.00-14.00. Воскресенье — выходной день.

Строим дома «под ключ» из своего материала, услуга манипулятора. Доставим на заказ строительный материал: 1. Брус 18х18, 18х15, 15х15, 15х10, 18х10 (1 куб. — 9500 руб.). 2. Доска обрезная 40,25 (1 куб. — 8900 руб.). 3. Металлочерепица 4. Окрашенный профлист 5. Профлист «готовый забор» 6. СМЛ, гипсокартон

МАХТАЛААР Олунньу 18 күнүгэр 10-с улустаабы дьэ ийигэр көтөр авиамоделирование күрүэһүн тэрээһинигэр бэйэлэрин сэмэй кылааттары киллэрбит, оҕо уроук тас өттүнэн техническэй куруһуоктарга дьарыктанан, билиилэр-көрүүлэрэ хагырыгыгар болдомтолоохтук сыһыаннаһан күүс-көмө буолбут спонсордарбытыгар, меценаттарыбытыгар, попечителлэрбитигэр, өрүү таптаан ааһар улустаабы «Энсиэли» хаһыаптыт нөнүө барҕа махталбытын тирдэбит.

Ол курдук: улустаабы үөрэх управлениетыгар (нач. В.Н. Дьяконова), улустаабы гимназия, 1 уонна 2 №-дээх орто оскуолалар коллективтарыгар, чааһынай предпринимателлэрэ О.Н., А.В. Петровтарга, «Меркурий» маҕаһын С.Б., В.А. Тимофеевтарга, «Секо» маҕаһын М.М. Дмитриева, А.А. Буаева, «Бэдэр» маҕаһын А.И. Винокуровка, «Ткани» маҕаһын Е.С., М.Л. Викторвтарга, «Евдокья» маҕаһын Е.С. Гаврилова, «Сайдам» ООО В.В. Куприяновка, А.И. Чиркова, Намнаабы типогрфия З.М. Егорова, ДОСААФ Намнаабы техническэй оскуола-

7. ДВП, ДСП 8. Пластиковые окна и т.д. Тел. 89245911252, 89141001252, 89245690184, 26-1-43

Принимаю заказ на пошив молнии сапожек, куртки, пальто, джемпера, юбки, брюки, сумки. Замок не требуется. Принимаю заказ без выходного дня. 9 ч. утром до 10 ч. вечера. Тел. 89244610517, 89841042415, дом. 42-0-64

МБОУ «НСОШ № 1 им. И.С. Гаврилева» объявляет набор на курсы водителей категории «В», водителей колесных тракторов.

Спр. по тел. 41-1-02

В здании магазина «Бэдэр» на втором этаже открылся комиссионный магазин. Производится прием новых вещей. Ждем вас!!!

Продается участок 12 соток в местности Нэлэгэр. Тел. 89644184007

Услуги грузовой иномарки по селу, по городу. Тел. 89841160270, 89243661967

Бригада плотников ищет работу. Тел. 89241753101, 89142327136

Куплю мотоцикл ИЖ-Юпитер-5 недорого. Тел. 89243602429

Тыгар А.П. Кутукова, меценаттарыбыгар Е.П. Рожина, И.Н. Готовцевка, Н.П. Колпашиков дьэ кэргэттэригэр, ТХУ профкомун председателигэр М.В. Жиркова, «КопирТехСервис» ООО генеральной директорыгар А.Т. Никифоровка, өрүү биниги ыгытар тэрээһинэрбитигэр актыыбынайдык кыттар НПК ТИД директорыгар Е.В. Ядрева, Н.А. Слепцова, А.Е. Стручкова, И.Р. Нартаховка, В.В. Стручкова.

Үөһэ ахтылыбыт кэрэ аһардары кэлэн иһэр Аан дойдутаабы дьахталлар күннэринэн ис сүрэхтэн эбэрдэлибит! Бука баргытыгар үлэбитигэр үрдүк ситиһилэри, доробуйаны, дьэ кэргэттэригэр туруктаах буолууну, дьолу-соргуну баһарабыт.

Улустаабы оҕо техническэй киинин коллектива

Киһи олоххо сыһыана күүһүрдэбин, орто дойдуну үчүгэйигэр таластабына туораттан харысха-көмө көрдүүр, Таңараа итэҕэйэрэ күүһүгэр.

2005 сыл кулун тутарыгар сурдьум Неустроев Вячеслав Альбертович армияҕа сылдьан, контрагынан Чечня республикатыгар барбыта. 2005 с.

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ ОТДЕЛААР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной-издательской ситим — 41332

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационной технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгө Федеральнай сулуусна СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ПИ №ТУ14-0216.

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэтигин, дьэбит аадырыһын чолчу ыйыҥ. Редакцияҕа кирибит суруктар төннөрүллүбэттэр. Автор этэр хаһыат санаатыныҥ мэлдьи биир буолбат.

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улунун хаһыата. 678380, Саха Республиката, Нам улунун, Нам сэл., Заложной ул. 4. E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таңылына уонна бэчээттир сыаһар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Көпүл сьанана атыллана Индекс — 54889. Тираһа — 2271 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 06.03.2012 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 06.03.2012 с.

ААБААЧЧЫЛАР БОЛБОМТОЛУРУГАР Бырааһыннык күннэринэн сибээстээн хаһыат аныгыскы нүөмэрэ кулун тутар 14 күнүгэр тахсыаба.

ИДЬУО ИИТИННЭРЭ

УОРБАЛАНААЧЧЫ ТУТУЛУБУТ Ааспыт нэдиэлэҕэ 3 уорун тахсыбыт. Олунньу 29 к. предпринимательство фондатын үлэһитин Б.-ны бэрэбиэркэлээбиттэрин түмүгэр бюджетнай средство (субсидия) атын сыалга туһанылыбыта биллибит. Кулун тутар 3 күнүгэр Нам с. суоптар П., 1984 с. төр., Хамаҕатта олохтоо, итирик туруктаах «Тойота-Кроун» массынанан сылдьан «Урал» массынара кэтиллибит. Кулун тутар 4 к. Нам с. гр. Р., 1981 с. төр. бэйитигэр тиийиммит. Кулун тутар 3 күнүгэр Нам с. гр-ка Б., 1988 с. төр. өлүгэ көстүбүт. Биричинэтэ: Элбэх быһыы-анньыы эчэйиллэрэ. Өлөрүгэ уорбаланааччы гр-ка П., 1991 с. төр. тутуллубут. Холубуоннай дьыала тэриллибит. Нэдиэлэ устата 30 киһи административнай эппитинэскэ тардылыбыт. ГАИ 357 транспорты бэрэбиэркэлээбит, 35 бороотокул торолубут, 2 итирик суоптар тутуллубут, стаякка 2 массына турбубут, 2 суол быһылана тахсыбыт, онтон биэрэ эчэйиллээх, биэрэ материалнай.

ИЗВЕЩЕНИЕ В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков из земель населенных пунктов, по адресу: * Ленский наслег, с. Намцы, ул. Кырдал, 36, площадью 1500 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (приусадебный участок).

* Ленский наслег, с. Намцы, ул. Т. Монаяревой, 1/1, площадью 745 кв.м под разрешенное использование: хозяйственные постройки.

* Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. М.К. Аммосова, 23, площадью 2000 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (приусадебный участок).

Считать недействительным извещение от 04.02.2012 г. № 13-14

Table with 2 columns: Description of land plots and contact information for the leasing agency.

Table with 2 columns: Advertisement for a school and a school for children with disabilities.

Table with 2 columns: Advertisement for a teacher and a teacher.

Table with 2 columns: Advertisement for a teacher and a teacher.

Table with 2 columns: Advertisement for a teacher and a teacher.

Table with 2 columns: Advertisement for a teacher and a teacher.